

ZAJÍMAVOST

Sellier & Bellot

V roce 1936 změnila jedna z nejvýznamnějších československých zbrojovek své sídlo, přestěhovala svou výrobu z Prahy do Vlašimi, kde sídlí dodnes. Zbrojovku založil v roce 1825 francouzský obchodník Louis Sellier, který spolu se svým krajanem Jeanem Bellotem získal od rakouského císaře Františka I. privilegium vyrábět nárazové zápalky pro pěchotní palné zbraně. Už po pěti letech od založení firmy přesáhla výroba nárazových zápalek 60 miliónů a svého vrcholu dosáhla v roce 1837, kdy bylo vyrobeno 156 miliónů zápalek. Firma postupně rozšiřovala svou působnost i mimo hranice Rakouska-Uherska, kde se stala dvorním dodavatelem pro c.k. armádu. Po založení Československa firma změnila svého odběratele – stala se jím vojsko nově vzniklého státu. Firma se dnes specializuje na výrobu komerčního a loveckého střeliva.

KAM S DĚTI

Hvězdárna ve Vlašimi byla postavena v roce 1961, od roku 1997 pořádá pro veřejnost odborné semináře a pozorovací programy. Zdejší dalekohledy lze pozorovat povrch Měsíce, jasné planety, galaxie, hvězdokupy a mlhoviny. Vstupné je 40 Kč, děti, mládež 20 korun. Otevřeno je v pátek a lze si domluvit individuální návštěvu. Tel.: +420 607 835 434, e-mail: hvездarna@vas.cz www.vas.cz

→ Itálie (Vlaši). „Já vlaším,“ říkalo se prý tehdy a znamenalo to, že dotyčný napodobuje Vlchy. Podle dnešních jazykovědců jde spíše o přivlastňovací tvar od osobního jména Vlašim, což je domácká obměna osobního jména Vlach, které vzniklo krácením jména Vlastislav nebo Vlastimil.

Tvrz, hrad, kostel, zámek

Tvrz na břehu řeky Blanice dal postavit Hynek z Vlašimi pravděpodobně v roce 1318 – chránila brod na řece a kupeckou stezku z Mladé Vožice do Prahy. Roku 1363 se majitelem stal mocný rod pánů z Jenštejna. Významný šlechtický rod, jehož členem byl i nejznámější vlašimský rodák – pražský arcibiskup a první český kardinál Jan Očko z Vlašimi. Právě v době oblíbeného církevního hodnostáře a rádce krále Karla IV. dostal vlašimský hrad zcela nový vzhled. Byl přestavěn do podoby, v Čechách trochu netradičního opevněného kostela francouzského typu. Podobu měnil hrad-kostel až s novými majiteli, kterými byli v 15. a 16. století Trčkové z Lípy. Mikuláš Trčka z Lípy hrad doplnil o vnější dělostřelecké opevnění. Rychlý vývoj palných zbraní nakonec středověkým hradům odzvonil a význam tak ztratila i Vlašim. Proto byl hrad ještě za Trčků přestavěn. Když ho v roce 1558 prodávali, zůstalo po nich pohodlné šlechtické sídlo. Nicméně novému majiteli vlašimského hradu ani tato přestavba nestačila a proto jej Vilém Vostrovic

z Královic změnil na renesanční čtyřkřídlový zámek. Současná klasicistní podoba však pochází až od posledních šlechtických majitelů – knížat Auerperků.

Ozdobou dvoupatrové budovy je polygonální hodinová věž. U brány uzavírající čestný dvůr se nachází nejmladší východní křídlo – barokní s pilastrovým členěním fasád. Ve věži se zachovala kaple z roku 1771 s renesančními štuky a nástěnnými freskami a divadlo z poloviny 19. století. V zámeckých sálech jsou dnes uchovány sbírky Muzea Podblanicka – jednotlivé sály upoutají rokokovými nástěnnými malbami nebo renesančním štukem s loveckými motivy. Zajímavé je i schodiště do druhého patra, které je vyzdobeno barokními sochami sv. Tekly, známější jako alegorie Čechie, a sv. Barbory. Auerperkové zámek ztratili až konfiskací v roce 1945.

Nejkrásnější park

Říká se, že je to nejstarší přírodní park v Čechách, záro-

veň, že je největší – svými 75 hektary se určitě mezi nejrozsáhlejší zámecké parky řadí. Určitě ale jde o nejpřitažlivější atrakci Vlašimi. Park vznikl v roce 1775 při březích řeky Blanice. Zásahu na jeho výstavbě měla především kněžna Marie Josefa. Inspirovala se podobnými parky ve Francii, Německu a Itálii, pozvala do Vlašimi věhlasné zahradní architektky a díky nim začala v prostorách bývalé zámecké obory vyrůstat romantická záskutí plná vzácných dřevin, kuriózních stavbiček, bazénů, vodotrysků, lávek a mostků. Návštěvníci si mohli prohlédnout například stavby inspirované antikou, gotikou či orientem: Maurskou besídku, Benátskou studánku, poustevnu, sedadlo přátelství, holandský sad, skalní jeskyni s kostmi mamuta a uvnitř vepsanou básní, rybářský domek stojící na umělém ostrově nebo Tajný soud, což byl černý stůl, na kterém ležela otevřená kniha, umrlčí hlava a obnažený meč. Scénu doplňovalo sedm kamenných sedadel. Původně

FOTO: JAN PERGLER

V zámku sídlí muzeum s vlastivědnou expozicí a v zámecké kapli sbírka soch svatých ve stylu lidového baroka.